

Kehittämissyhdistys Ylä-Savon Veturi ry:n tilinpäätös 31.12.2022
tilikaudelta 1.1.-31.12.2022

Tilinpäätöksen on toteuttanut
Talousoalvelut TiMa Oy
Auktorisoitu tilitoimisto
Isoharjantie 6
71800 SIILINJÄRVI

Sisällys

1 Johdanto.....	2
2 Yhdistystoiminta	2
3 Leader-toiminta	4
3.1 Strategian toteuttaminen ja rahoitetut hankkeet 2022	4
3.2 Rahoitettujen hankkeiden vaikutukset.....	6
4 Leader-ryhmä alueensa kehittäjänä – verkostoituminen ja edunvalvonta	7
Toimijoiden palkitseminen	7
5 Tuloslaskelma	10
6 Tase vastaavaa.....	11
7 Tase vastattavaa	11
Liitetiedot (EUR).....	12
8 Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista.....	13
9 Allekirjoitukset.....	14

1 Johdanto

Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturin vuosi 2022 oli toiminnaltaan monipuolinen johtuen rahoituskauden päättymisestä ja uuden kauden strategiayöstä.

Uudet kotisivut julkaistiin helmikuussa 2022. MDI Public Oy laati vaikuttavuusselvityksen Veturin kaudella 2014–2022 rahoitetuista hankkeista. Selvitys julkaistiin 16.6.2022. Strategia Täyttää höyryä palautettiin maa- ja metsätalousministeriöön juhannusviikolla. Kauden viimeiset varat sidottiin marraskuussa.

Veturin oma nuoriso-Leader-toiminta käynnistyi syksyllä. Nuorille avattiin oma rahoitushaku, josta rahoitettiin kuusi nuorten hanketta. Yritys-Veturi-tukihaku käynnistyi syyskuun puolivälissä. Jaossa ollut 20 000 euroa sidottiin lähes kolmeen kymmeneen hankkeeseen.

Hallituksen kokouksia oli 10 ja jäsenet osallistuivat kokouksiin aktiivisesti niin paikan päällä kuin etäyhteydellä. Yhdistyksellä oli vuoden aikana viisi eri työntekijää.

2 Yhdistystoiminta

Yhdistyksen henkilöstö

Yhdistys työllisti vuonna 2022 yhteensä 3,48htv. Toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja ovat ns. vakityöntekijät, minkä lisäksi yhdistyksellä oli kolme eri hanketyöntekijää eri mittaisissa työsuhteissa.

Nuoriso-Leaderin esiselvityshankkeessa työskenteli nuorisoaktivaattori Milla Korkiakoski 1.1. – 30.6.2022. Elä Nuku!-nuorisohankkeeseen rekrytoitiin uusi nuorisoaktivaattori Marianna Immonen, joka aloitti 5.9.2022 kokoaikaisena työntekijänä. Määräaikaisessa työsuhteessa työskenteli yksi hanketyöntekijä, Päivi Koivuluoma, joka teki 60 %:n työaika koko vuoden ajan.

Toiminnanjohtaja vastaa yritystuista, yritysryhmähankkeista, alueiden välisistä hankkeista, taloudesta ja verkostotyöstä sekä Yritys-Veturi-rahoitusprosessista. Hankeneuvoja vastaa yleishyödyllisistä hankkeista, teemahankkeista, jäsenasioista ja yhdistyksen markkinoinnista. Nuorisoaktivaattori vastaa hankesuunnitelman mukaisista tehtävistä.

Yhdistyksen henkilöstön keski-ikä alittaa kunta-alan keski-ikä. Veturin työntekijöiden keski-ikä vuoden 2022 lopussa oli 36 v, kunta-alalla se on 45 vuotta. Sekä hankeneuvoja että toiminnanjohtaja ovat aloittaneet tehtävissä 2019, mutta toiminnanjohtaja on ollut yhdistyksen palveluksessa vuodesta 2014 alkaen.

Jäsenet ja sääntömääräiset kokoukset

Vuoden 2022 lopussa yhdistyksen jäsenmäärä oli 190, joista yksityisiä 71, kuntia 7, yrityksiä 57 ja yhdistyksiä 58. Jäsenmaksu peritään vuosittain keväällä ja maksuaste on noin 80 %. Jäsenmaksun kolmena vuotena peräkkäin jättäneet jäsenet katsotaan eronneiksi. Jäsenille lähetetään kaksi paperista tiedotetta vuodessa ja lisäksi sähköisiä tiedotteita. Joulukuussa jäsenille järjestettiin joulukahvitalaisuus.

Sääntömääräisiä kokouksia on vuosittain kaksi: kevätkokous ja syyskokous, jotka pidetään kiertävästi alueen kunnissa. Vuonna 2022 kokoukset olivat Vieremällä ja Kiuruvedellä. Kokousten yhteydessä kuultiin Leader-hanke- ja yritystukiesimerkkejä asiakkaiden kertomana.

Hallitus

Leader-ryhmän hallituksen 9-jäsenisessä kokoonpanossa noudatetaan julkisen hallinnon, yhdistysten ja yksityisten henkilöiden muodostamaa kolmikantaa. Hallitukseen valittiin 2022 kolme uutta varsinaista ja neljä varajäsentä. Hallitus kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 139 pykälää. Osa kokouksista on ollut sähköpostikokouksia. Kokouksissa noudatetaan hybridiosallistumista.

Hallituksen kokoonpano 2022

Hallitukseen kuuluu yhdeksän varsinaista jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Jokaisesta alueen kunnasta on yksi edustaja, minkä lisäksi on kaksi ns. kiertävää jäsenyyttä. Hallituskokoonpano noudattaa pääosin tasaisesti eri mandaatteja.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Henri Huttunen Kiuruvedeltä. Hän edustaa yksityinen maaseudun asukas-mandaattia. Puheenjohtaja osallistuu valtakunnallisiin Leader-hallituskoulutuksiin ja erikseen sovittuihin sidosryhmä- ja verkostotilaisuuksiin. Varapuheenjohtajana toimi Harri-Pekka Luomi, joka edustaa julkista mandaattia. Uusille hallituksen jäsenille järjestettiin perehdytys yhdessä ELYn Leader-asiantuntijan kanssa. Hallitus osallistui MDI:n vaikuttavuustutkimuksen tulostyöpajaan, jossa käsiteltiin vaikuttavuusasiaa.

Pohjois-Savon Leader-hallitukset tekivät syksyllä 2022 opintomatkan Maaseutugaalaan Seinäjölle ja Kurikkaan. Opintomatkalle osallistui Veturilta neljä jäsentä. Opintomatkaan kuuluneet tutustumiset Leader-rahoituskohteisiin innoittivat Veturin osallistujia niin, että vastaavaa opintomatkaa toivottiin Ylä-Savoon.

Leader-hallituksen itsearviointi

Hallituksen jäsenet arvioivat henkilökohtaista osaamistaan, asennettaan ja motivaatiotaan ja kokouksiin valmistautumista sekä hallituksen ja henkilöstön toimintaa yleensä. Vastausten perusteella kaikki osa-alueet olivat hyvällä tasolla.

YLÄ-SAVON VETURIN HALLITUKSEN JÄSENET 2022

Kunta	Kolmikanta	Nimi
Iisalmi	julkinen	Eija Heilio
Keitele	Yhdistys	Mikko Jauhiainen
Kiuruvesi	Yksityinen	Henri Huttunen, puheenjohtaja
Lapinlahti	yksityinen	Kati Lundgren
Pielavesi	julkinen	Harri-Pekka Luomi
Sonkajärvi	Yksityinen	Riitta Mustonen
Vieremä	Yhdistys	Tuula Kajaste
Vieremä (kiertävä)	julkinen	Tero Pirinen
(kiertävä)Iisalmi	Yhdistys	Eila Sirviö

YLÄ-SAVON VETURIN HALLITUKSEN VARAJÄSENET 2022

Kunta	Kolmikanta	Nimi
Iisalmi	julkinen	Terho Savolainen
Keitele	Yhdistys	Tuija Liunala
Kiuruvesi	Yksityinen	Pasi Hyytiäinen
Lapinlahti	Yksityinen	Terhi Puustijärvi
Pielavesi	julkinen	Mika Hartikanen
Sonkajärvi	Yksityinen	Päivi Laamanen
Vieremä	Yhdistys	Jarkko Juntunen
Vieremä (kiertävä)	Yhdistys	Ellen Kellberg
(kiertävä)Iisalmi	Yhdistys	Kari Peltola

Eniten kehitettävää oli Leader-toiminnan tuntemuksessa, Hyrrän käyttötaidoissa sekä kokouksiin valmistautumisessa materiaaleihin ja liiteaineistoihin tutustumisissa. Hallitusjäsenten erityisosaamista/-tuntemusta kysyttäessä osaaminen jakautui ilahduttavan tasaisesti siten, että kaikkiin yhdeksään osa-alueeseen löytyi asiantuntijuutta. Jäsenet antoivat oman hallitustyöskentelynsä arvosanaksi keskimäärin 2,8 asteikolla 1-4 (4 on erinomainen) ja koko hallituksen arvosanaksi keskimäärin 3,3. Avoimissa palautteissa toivottiin kokousten tiivistämistä, mutta oli tyytyväisiä ilmapiiriin. Hallitus koki, että Veturin hallitus pääsee vaikuttamaan aidosti paikallisesti/ paikallisiin asioihin.

Veturin nuorten vaikuttajaryhmä

Nuorten vaikuttajaryhmä aloitti toimintansa joulukuussa 2022. Sen tehtävänä on mm. päättää nuoriso-Leader-rahoituksista, olla mukana järjestämässä alueen nuorille toimintaa sekä tehdä valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Lisäksi vaikuttajanuorilta pyydetään lausunnot nuoriin liittyvistä Leader-hankkeista. Vaikuttajaryhmään liittyi vuoden 2022 loppuun mennessä 8 nuorta neljästä eri kunnasta.

Taloustilanne

Yhdistyksen taloustilanne on vakaa. Kassan riittävyys ja maksuvalmius ovat hyvät. Yhdistyksellä ei ole jäsenmaksujen lisäksi muita tuloja. Toimintarahen maksuhakemus tehdään puolivuositain ja kuntarahat laskutetaan kesäkuussa. Yhdistyksen taloudesta ja seurannasta vastaa toiminnanjohtaja, kirjanpito ostetaan Talouspalvelu TiMa Oy:ltä.

3 Leader-toiminta

Ylä-Savon Veturin *Täynnä mahdollisuuksia*–kehittämisstrategian painopisteitä on kolme: Nuoret tulevaisuuden tekijöinä, Asukkaan hyvä arki sekä Elinvoimaa ja yrittäjyyttä. Painopisteille asetettuja tavoitteita toteutetaan sekä Veturin omilla hankkeilla että alueen toimijoille myönnettävillä hankkeilla.

Strategian painopisteet ovat kyselyiden perusteella vastanneet varsin onnistuneesti alueen kehittämistarpeisiin. Alueen toimijat eivät kyselyissä selkeästikään tunnista Veturia nuorisotoimijana tai nuorten toiminnan tukijana, paitsi harrastustoiminnan kautta. Tähän haasteeseen vastataan Veturin omalla nuoriso-Leader-hankkeella, jolla saadaan jalansijaa myös nuorisotoimintaan. Hanke käynnistyi 2022.

Hallitus on kaudella 2014–2022 käsitellyt kaikkiaan 229 hakemusta, joista myönteisen tukipäätöksen on saanut 186. Hakemuksista n. 60 % on yritystukia ja loput yleishyödyllisiä tai yritysryhmähankkeita. Eri tuensajia on kaudella ollut 135, näistä 65 % yrityksiä. Teemahankkeiden toteuttajat huomioiden tukea on saanut 285 eri yhdistystä ja yritystä, mikä kertoo toiminnan laajuudesta.

Nuoret tulevaisuuden tekijöinä–painopisteelle oli tavoitteena kohdistaa 25 %:a rahoituksesta, Asukkaan hyvä arki–painopisteeseen 40 % ja Elinvoimaa yrittäjyydestä 35 %. *Nuoret tulevaisuuden tekijöinä*–painopisteen tavoitteena oli edistää nuorten sitoutumista kotiseutuun tukemalla harrastustoimintaa sekä työllistymismahdollisuuksia. Tavoite nuorten kansainvälistymismahdollisuuksien edistämisestä ei toteutunut. Tätä tavoitetta toki sotkivat niin korona kuin v.2022 puhjennut Ukrainan ja Venäjän sota. Nuorisopainopisteen toteuma vuoden 2022 lopussa oli 22 % eli päästiin lähes tavoitteeseen. Painopisteeseen kohdistui kaikkiaan 21 hanketta ja julkista rahoitusta 1,155meur. Painopisteessä tuettiin erityisesti nuorten harrastusmahdollisuuksia sekä kotiseutuun kiinnittymistä. Uusia tai kunnostettuja harrastuspaikkoja tai kokoontumistiloja on kaudella rahoitettu 45 kpl.

Asukkaan hyvä arki–painopisteelle on alueella ollut selkeästi eniten kysyntää. Sinne kohdistuvat mm. kyläpalveluja ja viihtyisää asuinympäristöä kehittävät hankkeet. Painopisteelle kohdistettiin vain yleishyödyllisiä hankkeita. Asukkaan hyvä arki–painopiste toteutui tavoitteen mukaisesti eli 40 %:a rahoituksesta. Toteutuneita hankkeita vuosina 2014–2022 oli 40kpl, ja julkista rahoitusta hankkeisiin kohdistui 2,127meur.

Määrällisesti eniten hankkeita toteutui kaudella 2014–2022 *Elinvoimaa ja yrittäjyyttä*–painopisteeseen, jossa toteuma on 125 hanketta, joista suoria yritystukia 106 ja loput elinkeinojen kehittämishankkeita. Rahoituksesta painopisteeseen kohdistui 2,046meur, 38 %. Toteuma ylittyi hiukan tavoitteesta (35 %). Kaikkiaan kaudella yritysrahoitusta sai 88 eri yritystä, joista aloittavia 27 %.

3.1 Strategian toteuttaminen ja rahoitetut hankkeet 2022

Siirtymäkaudella rahoitusta oli käytettävissä miljoona euroa. Vuoden 2022 alkupuolella rahoituksen kysyntä oli niin vilkasta, että kehyksen luultiin menevän jo kesään mennessä. Lopulta rahoituskehys saatiin sidottua marraskuussa 2022 täysimääräisesti seudulle, vaikka Ukrainan sodan käynnistyminen hetkellisesti vähensi rahoituksen kysyntää.

Tukipäätöksen sai yhteensä 46 hakemusta, joista myönteisen päätöksen sai 29, yhdeksän hylättiin ja hakija perui hakemuksen kahdeksassa tapauksessa. Veturi ei ole toteuttanut ELYn maaseuturahaston tai muiden rahastojen hankkeita. Rahoituskyselyjä kirjattiin yhteensä 109. Rahoitetut hankkeet kohdistuvat seitsemään eri toimenpiteeseen ja ne sisälsivät niin yritysryhmä-, yhteistyö- kuin perinteisiä investointi- ja kehittämishankkeita. Tuen saajista uusia hakijoita oli 18.

Nuoret tulevaisuuden tekijöinä–painopiste ei ollut toteutunut siirtymäkaudelle lähettäessä suunnitellusti, joten hallitus linjasi siirtymäkauden rahoituksen kohdistettavaksi pääosin nuoriso- sekä elinvoimaa ja yrittäjyyttä–painopisteisiin. Haasteena on, että nuorten hankkeiden toteuttajakenttä on Ylä-Savossa varsin kapea. Potentiaalisissa

toteuttajayhdistyksissä henkilövaihdokset ja toisaalta pienten kuntien nuorisotoimijoiden vähäiset resurssit eivät riitä hankkeiden valmisteluun tai hallintaan.

Veturi käynnisti 2022 oman nuoriso-Leader-hanketoiminnan esiselvityksellä ja syksyllä varsinaisella hankkeella. Iisalmen kaupungin elinvoimayksikkö aloitti yrittäjyyskasvatushankkeen, jonka kohderyhmää ovat lapset ja nuoret varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Edelleen painopisteeseen kohdistui harrastustoiminnan hankkeita, joissa alueelle saatiin uusia matalan kynnyksen harrastuspaikkoja. Nuoriso-painopisteeseen rahoitettiin kuusi hanketta, joiden julkisen rahoituksen osuus oli 0,44 milj. euroa.

Asukkaan hyvä arki-painopisteeseen kohdistui linjauksen vuoksi vain kaksi hanketta ja julkista rahoitusta noin 25 000 €. Rahoitetut hankkeet olivat luonto- ja virkistyskohteita.

Elinvoimaa ja yrittäjyyttä-painopisteen tavoitteena on lisätä elinkeinorakenteen monipuolisuutta, parantaa yritysten kannattavuutta sekä lisätä yrittäjien välistä yhteistyötä. Teemasta rahoitettiin yhteensä 21 hanketta. Uusia yrityksiä hakijoista oli kolme. Julkista rahoitusta sidottiin 0,38 milj.€. Vuoteen 2022 mennessä hankkeilla on myötävaikutettu peräti 55 uuden työpaikan syntymiseen

Veturin omat hankkeet

Teemahankkeet

Rahoituskaudella 2014–2022 toteutettiin yhteensä 6 teemahanketta. Teemahankkeista rahoitettiin 165 alahanketta, joissa oli peräti 119 eri toteuttajaa. Paikalliseen kehittämiseen on saatu runsaasti uusia toteuttajia ja Leader-rahoituksen tunnettuus kasvoi merkittävästi.

Vuonna 2022 saatiin vihdoinkin päätökseen INTO- Intoa toimintaan -teemahanke. Sen tarkoituksena oli toteuttaa yleishyödyllisten toimijoiden opintomatkoja kotimaassa tai EU-maissa. Koronapandemian pitkittyessä muutettiin hanke pelkäksi kotimaan opintomatkahankkeeksi. Hankkeeseen hyväksyttiin mukaan 12 yhdistystä, joista lopulta 10 toteutti opintomatkan. Pandemia väritti koko teemahankkeen toteuttamista matkojen siirtymisen sekä hintojen nousun muodossa. Haasteista huolimatta hankkeen tulokset olivat positiivisia, sillä sen avulla yhdistykset oppivat hyödyllisiä taitoja omaan toimintaansa, saivat uusia ideoita ja se tiivistä mukana olevien toimijoiden sitoutumista yhdistykseen. Lisäksi hanke rohkaisi nuoria mukaan yhdistysten toimintaan. Muutamilla opintomatoilla löytyi myös yhteistyötahoja, joiden kanssa on tarkoitus jatkaa ja tiivistää yhteistyötä tulevaisuudessa.

Nuoriso-Leaderin esiselvitys ja Elä Nuku!-kehittämishanke

Nuoriso-Leader-esiselvityshanke oli Veturin toteuttama alueen nuoriin kohdistuva hanke, jonka kesto oli syksystä 2021 kesäkuuhun 2022. Hankkeeseen palkattiin kuudeksi kuukaudeksi kokoaikainen nuorisoaktivaattori. Hankkeessa selvitettiin Veturin alueen nuoriso-Leader-toiminnan käynnistymishalukkuutta, toiminnan sisältöjä sekä toimijaverkkoa.

Elä nuku!-hanke käynnistyi syksyllä 2022 esiselvityksen jatkumona. Hankkeessa työskentelee kokoaikainen nuorisoaktivaattori vuoden 2024 loppuun asti. Hankkeella vahvistetaan yläsavolaisten nuorten juuria kotiseutuun, lisätään nuoriso-Leaderin tunnettuutta Ylä-Savossa ja vakiinnutetaan rahoitusmalli osaksi Veturin toimintaa. Hankkeella vahvistetaan ja laajennetaan yläsavolaisten nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia niin paikallisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisesti.

Hankkeen ensimmäisinä kuukausina käynnistyi nuorten vaikuttajaryhmätoiminta, jossa oli mukana 8 nuorta neljältä eri paikkakunnalta. Nuoret pohtivat rahoituslinjauksia ja vaikuttajaryhmän toiminnan sääntöjä. Syksyn aikana

kohdattiin kaikkiaan 422 nuorta nuorisovaltuustoissa, kouluilla, tapahtumissa ja nuorisotaloilla. Hanke näkyi myös hienosti lehdissä (6 lehtiartikkelia) sekä somessa. Nuoriso-Leaderillä on Instagramissa xx seuraajaa.

Yritys-Veturi ja Nuoriso-Leader

Syksyllä 2022 toteutettiin Veturin oma Yritys-Veturi –tukihaku, jossa oli jaossa 20 000 euroa. Pienille tuille oli runsaasti kysyntää ja omalla tukihaualla pyrittiin myös ehkäisemään kauden vaihtumisesta johtuvaa taukoa. Yritys-Veturista tuettiin erityisesti naisryittäjien koulutushankkeita, joilla saadaan alueelle uusia hyvinvointipalveluja. Tukihakemuksia saapui 40, joista 29 sai myönteisen tukipäätöksen.

Nuoriso-Leader esiselvityshankkeessa sekä Elä nuku! -hankkeessa valmisteltu nuoriso-Leader-rahoitus käynnistyi loppuvuodesta 2022. Rahoitus on tarkoitettu nuorten porukoille alueensa toiminnan tai harrastusmahdollisuuksien kehittämiseen tai nuorille ryittäjille. Ensimmäisessä haussa hakemuksia saapui yhteensä 8, joista kuusi sai myönteisen päätöksen: kaksi 4H-ryittäjiä, kolme yleishyödyllistä kehittämistä ja yksi harrastevälinehankinta.

3.2 Rahoitettujen hankkeiden vaikutukset

MDI Public Oy tutki ohjelmakaudella 2014–2020 rahoitettujen hankkeiden vaikutuksia. Vaikuttavuusselvityksen mukaan Veturi on vastannut onnistuneesti alueen kehittämistarpeisiin. Elinvoimaa on vahvistettu alueen vetovoimaa parantamalla, yritysten sekä matkailun toimintaympäristöä kehittämällä. Yritystuet ovat vauhdittaneet paikallisten palvelujen kehittämistä.

Kesäkuussa 2022 julkaistussa selvityksessä todetaan, että eri hankkeiden vaikutuksia yhdisti niiden monipuolisuus. Leader-rahoituksella on kehitetty ja luotu maaseudulle uusia palveluja, lisätty hyvinvointia ja yhteistyötä sekä parannettu osaamista. Kylien hankkeissa on saatu kylille erilaisia hyvinvointipalveluja laajassa yhteistyössä eri tahojen kanssa. Nämä hankkeet ovat älykkäästi vastanneet paikallisiin haasteisiin. Alueen nuoret ovat saaneet runsaasti uusia harrastusmahdollisuuksia. Selvityksen mukaan nuorten kotiseutuidentiteetti on vahvistunut ja osallisuus on parantunut.

Leader-toiminta on

- ✓ Lisännyt yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- ✓ Edistänyt asukkaiden hyvää arkea.
- ✓ Lisännyt alueen elinvoimaisuutta ja viihtyvyyttä.
- ✓ Luonut luottamusta omiin voimiin vaikuttaa asuinalueen kehitykseen.
- ✓ Vahvistanut alueen toimijoiden uskoa tulevaan.

KEHITTÄMISHANKKEET

-

Hyvän arjen tukemiseksi on kehitetty ja luotu uusia palveluita sekä parannettu osaamista.
-

Hyvinvointia ovat edistäneet hankkeiden aikaansaama yhteisöllisyys, osallisuus ja verkostoituminen.
-

Elinvoimaa on parannettu alueen vetovoimaa parantamalla ja matkailun toimintaympäristöä kehittämällä.
-

Nuorten harrastusmahdollisuudet ovat lisääntyneet, kotiseutuidentiteetti on vahvistunut ja osallisuus on parantunut.
-

Talkootyötä on hankkeissa tehty 24 866 tuntia.

MDI Public Oy toteutti v. 2022 vaikuttavuustutkimuksen kauden 2014–2020 hankkeista. MDI koosti tuloksista infograafin, joka oikealla. Pohjois-Savon Leader-ryhmät julkaisivat vuoden 2023 alussa vaikuttavuuslehden kauden 2014–2022 tuloksista ja vaikutuksista. Vaikutuksista tehtiin vassamalla oleva kooste.

Yritystuet ovat kohdistuneet laajasti eri toimialoille ja eri tuen saajille. Peräti 93 % tuen saajista oli uusia hanketoiteuttajia. Yritysten raportoima elinkeinotoiminnan kasvu oli 37 % ja liikevaihdon kasvu 29 % vuoden 2022 lopussa. Työpaikkoja oli syntynyt 55, joista merkittävä osa miestyöpaikkoja. Hankkeilla on myötävaikutettu 83 uuden palvelun syntymiselle. Yritysrühmähankkeilla on lisätty ryittäjien osaamista sekä yritysten yhteistyötä.

Veturi panosti merkittävästi teemahankkeisiin. Näissäkin pienissä hankkeissa on ollut monia erilaisia vaikutuksia yhdistysten toimintaan. Ne ovat etenkin edistäneet yhdistysten toimintakulttuureja, uusien toimintatapojen kehittämistä, käytännön toimintaa sekä uuden toiminnan syntymistä. Hankkeilla on selkeästi edistetty myös erilaisten

tilojen käyttö- ja toimintamahdollisuuksia. Teemahankkeilla on myös luonnollisesti saatu mukaan eri toimijoita ja innostettu uuden luontiin. Myös uusia tapahtumia on teemahankkeissa saatu aikaan.

Leader-rahoituksen tunnettuutta edistivät erityisesti panostus viestintään sekä vahva yritysneuvojen verkostotyö. Yritystukien kysyntä kertoo alueen laajasta toimintakentästä sekä alueen vahvasta elinkeinoelämästä. Kaikkiaan rahoituskyselyjä kaudella 2014–2022 oli 925 eli keskimäärin 115 kyselyä vuodessa. Kyselyjen määrä on ollut vuosittain kasvussa, mutta koronavuoden 2020 poikkeuksellisen vilkkaaseen lähes 200 kyselyyn ei olla muina vuosina päästy.

4 Leader-ryhmä alueensa kehittäjänä – verkostoituminen ja edunvalvonta

Viestintätoimenpiteet 2022

Viestintää on tehty yhteistyössä HighwaySavo-hankkeen tiedottajan kanssa. Suurin ja näkyvin ponnistus oli vuoden mittainen kotisivu-uudistus. Uudet sivut julkaistiin helmikuussa 2022. Sivut valmisteltiin palvelumuotoilua hyödyntäen laajalla sidosryhmäyhteistyöllä. Sivut ovat interaktiiviset ja mm. yhteydenottolomake on ollut toimiva väline hankeneuvontaan. Uutiskirjeen tilaajia on tullut merkittävästi lisää uusien sivujen myötä.

Alueemme paikallislehdet ja päälehti kirjoittavat hyvin juttuja eri toimijoista ja siten myös rahoitetuista hankkeista. Vuoden 2022 aikana lehdissä ja digikanavissa oli yhteensä 92 artikkelia. Some-näkyvyys kasvaa vuosittain. Vuoden 2022 lopussa Facebookissa oli 832 seuraajaa ja Instagramissa 526. Veturitiedotteet (6kpl) julkaistiin sekä paperisena että sähköisenä. Uusien kotisivujen myötä siirrytään pääosin sähköiseen uutiskirjeeseen ja paperinen tiedote lähtee kerran vuodessa laskun yhteydessä.

Syksyllä 2022 Pohjois-Savon Leader-ryhmät aloittivat yhteisen vaikuttavuuslehden koonnin yhdessä Highway-Savo-hankkeen kanssa.

Verkostoanalyysi

Leader-strategian valmistelun yhteydessä laadittiin verkostoanalyysi. Prosessi oli hyödyllinen ja tuotti mallin verkostotyön kehittämiseen. Analyysin perusteella tunnistettiin 9 teemaa/asiasia, joita on syytä erityisesti kehittää seuraavina vuosina.

Tärkeät sidosryhmätoimenpiteet

- Toiminnanjohtaja valtakunnallisessa Leader-jaostossa Pohjois- ja Etelä-Savon Leader-ryhmien edustajana
- Varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan osallistuminen Itä-Suomen kala-Leader-strategiatyöhön
- Liittyminen Pohjois-Savon Agri-Food-klusteriin (Savonia amk koordinoi)
- By lisalmi-brändityöryhmään osallistuminen
- Alumnitoiminnan käynnistäminen
- ELY-Leader-yhteistyö

Oppilaitosyhteistyö

Savonia-ammattikorkeakoulun agrologiopiskelija tekee Veturille opinnäytetyön aiheesta Pohjois-Savon hevosalan nykytila ja palvelutarjonta sekä tulevaisuuden tarpeet. Opinnäytteeseen liittyen ryhmä agrologiopiskelijoita toteutti kyselyn osana projektiopintojaan. Leader-toimintaa käydään vuosittain esittelemässä agrologi ylempi-AMK-opiskelijoille sekä Savon ammatti- ja aikuisopistolla.

Toimijoiden palkitseminen

Vuoden viimeisessä kokouksessa joulukuussa palkitaan ansioituneita Leader-toimijoita. Leader-Henkilö-tunnuksen saajat ovat sidosryhmän jäseniä. Vuosittain valitaan eri sektoreiden toimijoita, mikä osoittaa myös hallitukselle Leader-verkoston laajuutta.

Vuoden Leader-henkilönä palkittiin MTK Pohjois-Savo ry:n hanketyöntekijä Anne-Mari Heikkinen. Heikkinen edistää aktiivisesti Leaderien ja maatalousyrittäjien yhteistyötä.

Vuoden Leader-Yrityksenä palkittiin Mainostoimisto TKD Oy lisalmesta. Yritys tekee graafista suunnittelua, teippauksia sekä työvaatteiden ja yrityslahjojen painattamista. Se on investoinut viime vuosina järkevästi asiakkaiden tarpeita kuunnellen ja vastuullisesti. Leader-investointihanke mahdollistaa alueelle uuden, suurten teippausten tekemisen.

Vuoden Leader-Hankeena palkittiin Vieremän Kylänraitti ry:n Rientola elää-hanke, jossa käynnistettiin toimintaa uuteen kylätaloon. Koronasta huolimatta hankkeessa onnistuttiin aktivoimaan laajasti eri toimijat. Toimintaan ovat sitoutuneet yritykset, yhdistykset, kuntalaiset ja kunta. Hankkeessa luotiin mm. uusi varainhankintamalli yhdistyksille. Rientola onnistui kokoamaan kaiken ikäiset yhteen, ja toiminta jatkuu myös hankkeen päätyttyä.

Kuva: Vuoden 2022 Leader-palkittavat

Tavoite	Keinot	Seuranta	Vastuu	Toteuma 31.12.2022	Raportointi	PITKÄN AIKAVÄ- LIN TAVOITTEET (5v)
---------	--------	----------	--------	-----------------------	-------------	--

**YHDISTYSTOI-
MINTA**

Alumnitoiminta
nasta kiinnostu-
neet entiset halli-
tusjäsenet on kar-
toitettu.

Tapaaminen 1
krt/v. Maaseutu-
Gaala

Puolivuosit-
tain

Strate-
giaryhmä ja
henkilöstö

Kartoitus tehty.
Alumnitapaami-
nen Maaseutu-
Gaalassa
25.1.2023 Kiuru-
vedellä.

MMM:
1krt/v
Hallitus:
2krt / v

Alumnitoiminta
on osa Veturin
normaalia vuosi-
toimintaa
10v tavoite:
alumnit kokoon-
tuvat itsenäisesti

**LEADER-TOI-
MINTA**

Nuoriso-Leader toi-
mintamalli

Hankerahoitus,
työntekijäre-
surssi, tapaamiset

Hallituksen
kokoukset

Strate-
giaryhmä,
henkilöstö

Nuoriso-Leader-
toiminta on käyn-
nissä.
Rahoitushaku ja
päätökset toteu-
tuivat 1krt.

MMM:
1krt/v
Hallitus:
2krt / v

Nuoriso-Leader -
toimintamalli on
osa Veturin toi-
mintaa

Strategiatyö CAP27

Strategia on val-
mis

Kumppanuuspöy-
dät, tapaamiset
PS Leader/ YS alu-
een toimijat

Hallituksen
kokoukset

Strate-
giaryhmä,
henkilöstö

Strategia palau-
tettu.

MMM:
1krt/v
Hallitus

Leader-viestintä

Leader-toiminta
tutuksi alueen
kuntalaisille, val-
tuutetuille, yrityk-
sille ja yhteisöille

Kuntakiertue
"Mikä ihmeen
Leader?", selvi-
tykset, julkaisut,
videot.

Hallituksen
kokoukset

Henkilöstö

Ei toteutunut re-
surssien puit-
teissa.

MMM:
1krt/v
Hallitus

v. 2027 Leader-
toiminta tunne-
taan laajasti alu-
eella.

**VERKOSTOITU-
MINEN JA
EDUNVAL-
VONTA**

Veturin verkosto-
malli on viimeis-
tely ja esittämis-
tapa selkeä

Toimistopalaveri,
ostopalvelu tar-
vittaessa

Hallituksen ja
strategiaryh-
män kokouk-
set

Strate-
giaryhmä,
henkilöstö,
hallitus

Verkostoanalyysi
tehty.

MMM:
1krt/v
Hallitus:
2krt / v

Verkostoanalyysi
on osa normaalia
toimintaa. Ana-
lyysi päivitty
vuosittain

5 Tuloslaskelma

	01.01.2022	01.01.2021
	31.12.2022	31.12.2021
Varsinainen toiminta		
Yhdistystoiminta tuotot	262 012.16	229 205.90
Yhdistystoiminta kulut		
Henkilöstökulut	-171 481.86	-166 091.74
Poistot	-1 018.88	-1 358.50
Yhdistystoiminta kulut	-172 500.74	-167 450.24
Yhdistystoiminta tuottojäämä	89 511.42	61 755.66
Matkakulut kulut	-14 696.87	-7 672.03
Matkakulut kulujäämä	-14 696.87	-7 672.03
Toimistokulut kulut	-13 624.30	-11 271.60
Toimistokulut kulujäämä	-13 624.30	-11 271.60
Käyttö- ja ylläpitokulut kulut	-54 529.04	-44 012.91
Käyttö- ja ylläpitokulut kulujäämä	-54 529.04	-44 012.91
Varsinainen toiminta	6 661.21	-1 200.88
Tuottojäämä	6 661.21	-1 200.88
Varainhankinta		
Tuotot	3 060.00	2 950.00
Varainhankinta	3 060.00	2 950.00
Tuottojäämä	9 721.21	1 749.12
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	180.79	100.17
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	180.79	100.17
Tuottojäämä	9 902.00	1 849.29
Tilikauden tulos	9 902.00	1 849.29
Tilikauden ylijäämä	9 902.00	1 849.29

6 Tase vastaavaa

Tase vastaavaa (EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	3 056.62	4 075.50
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 056.62	4 075.50
Pysyvät vastaavat yhteensä	3 056.62	4 075.50
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	192 508.52	181 567.17
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	192 508.52	181 567.17
Rahoitusarvopape-		
Muut arvopaperit	150 000.00	---
Rahoitusarvopaperit yhteensä	150 000.00	---
Rahat ja pankkisaamiset	219 592.19	402 771.42
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	562 100.71	584 338.59
Tase vastaavaa	565 157.33	588 414.09

7 Tase vastattavaa

Tase vastattavaa (EUR)	31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma		
Muut rahastot		
Muut rahastot	260.00	260.00
Muut rahastot yhteensä	260.00	260.00
Toimintapääoma		
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 821.83	9 972.54
Toimintapääoma yhteensä	11 821.83	9 972.54
Tilikauden ylijäämä	9 902.00	1 849.29
Oma pääoma yhteensä	21 983.83	12 081.83
Vieras pääoma		
Lyhytaikaiset velat		
Saadut ennakot	517 475.89	548 223.11
Ostovelat	7 725.61	10 552.67
Muut velat	2 999.79	3 981.99
Siirtovelat	14 972.21	13 574.49
Lyhytaikaiset velat yhteensä	543 173.50	576 332.26
Vieras pääoma yhteensä	543 173.50	576 332.26
Tase vastattavaa	565 157.33	588 414.09

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätös on laadittu pien- ja mikroyrityasetuksen 1 luvun 1§:n sekä 2 ja 3 luvun pienyrityssäännöksiä käyttäen (PMA1.1.5.1)

2. Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	143 831.95	139 815.99
Eläkekulut	24 661.78	23 271.12
Muut henkilösivukulut	2 988.13	3 004.63
Henkilöstökulut	171 481.86	123 365.45
Henkilöstö keskimäärin		
Työntekijät	3,5	3,5

3. Taseen liitetiedot

Oman pääoman muutokset	2022	2021
Oma pääoma		
Muut rahastot		
Tilikauden alkusaldo	260.00	1 260.00
Vähennykset tilikaudella	---	-1 000.00
Muut rahastot	260.00	260.00
Edellisten tilikausien ylijäämä		
Tilikauden alkusaldo	11 821.83	9 972.54
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 821.83	9 972.54
Tilikauden ylijäämä	9 902.00	1 849.29
Oma pääoma	21 983.83	12 081.83

8 Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

- Verolaskelmat sähköisesti tallennettuna Maestron konosalissa
- Päiväkirjat sähköisesti tallennettuna Maestron konosalissa
- Pääkirjat sähköisesti tallennettuna Maestron konosalissa
- Tuloslaskelmat ja taseet sähköisesti tallennettuna Maestron konosalissa
- Tasekirja erikseen sidottuna

Tasekirja (KPL 3:8.1 §) on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §). Päivä- ja pääkirjat säilytettävä 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10.2 §).

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

- 1 = Kassatositteet 1 - 1 paperitositteina
- 2 = Pankkitositteet 1 - 382 paperitositteina
- 3 = Ostolaskut 1 - 164 sähköisessä muodossa
- 5 = Palkkalaskenta 1 - 89 sähköisessä muodossa
- 6 = Kuitit 1 - 77 sähköisessä muodossa
- 8 = Verolaskelmat/Poistot sähköisessä muodossa
- 9 = Muistiotositteet 1 - 23 paperitositteina

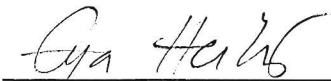
9 Allekirjoitukset

Tilinpäätöksen allekirjoitus

lisämessä 30.3.2023

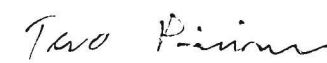
Henri Huttunen

Eija Heilio

Heli Kainulainen

Tero Pirinen

Kati Lundgren

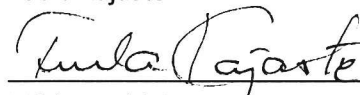

Harri-Pekka Luomi

Eila Sirviö

Tuula Kajaste

Mikko Jauhiainen

Minna Partanen

Tilintarkastusmerkintä

Tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

lisämessä 60. päivänä HUHTI kuuta 20

ARVO AUSTINEN OY

Pentti Tanskanen HTM/HTT

HT, JHT

